

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ภาคเรียนที่ ๒	ปีการศึกษา ๒๕๖๖
รายวิชาภาษาไทย ๕	รหัสวิชา ท ๓๓๑๐๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	ชื่อหน่วย รังสรรค์วรรณศิลป์	เวลา ๑๐ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	เรื่องรอบรู้โวหาร	เวลา ๑ ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาวปิตินันท์ น้อมเกตุ		

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้

- ท ๑.๑ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
- ท ๑.๑ ม.๔-๖/๗ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน
- ท ๕.๑ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

๓. สาระสำคัญ

โวหารเป็นสำนวนที่ใช้ในการสื่อความที่สามารถใช้ได้ทั้งการพูดและการเขียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเข้าใจเนื้อความอย่างแจ่มแจ้ง เกิดอรรถรสและสุนทรียรสในการสื่อสาร อันเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งทางวรรณศิลป์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ (Knowledge)

- นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโวหารแต่ละประเภทได้

๔.๒ ด้านทักษะ / กระบวนการ (Practice)

- นักเรียนสามารถวิเคราะห์โวหารแต่ละประเภทได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

- นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- นักเรียนมีวินัย
- นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้
- นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน
- นักเรียนรักความเป็นไทย

๔.๔ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร
- นักเรียนมีความสามารถในการคิด
- นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. สารการเรียนรู้ / เนื้อหาสาระ

๕.๑ วิเคราะห์โวหารประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- บรรยายโวหาร
- พรรณนาโวหาร
- เทศนาโวหาร
- สาธกโวหาร

๖. กิจกรรมการเรียนรู้ / กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้

อย่าคบพวกหญิงพาลสันดาลชั่ว	ที่แต่งตัวไว้จืดผิดกระสวน
สุริย์ฉายบ่ายคล้อยเทียวลอยนวล	เป็นเชิงชวนพวกเจ้าชู้เขารู้กล
พอรุ่งเช้าเฝ้าแต่มองส่องเกศี	ให้เวียนหัวได้วันละพันหน
ตรงการงานแล้วซื้อคร้านเป็นกังวล	แต่งแต่ตนมิได้เว้นสักเวลา
	(สุภาวดีสอนหญิง : สุนทรภู่)

ขณะพระองค์เสด็จมาใกล้เบญจคีรีนครคือราชคฤห์ เป็นเวลาจวนสิ้นทิวาวาร แดดในยามเย็นกำลังลงสู่สมัยใกล้วิกาล ทอแสงแผ่ซ่านไปยังสาละเกษตร แลละลือเห็นเป็นทางสว่างไปทั่วประเทศสุดสายตา ดูประหนึ่งมีหัตถ์ทิพย์มาปกแผ่อำนวยสวัสดิ เบื้องบนมีกลุ่มเมฆเป็นคลื่นซับซ้อนสลับกันเป็นทิวแถว ต้องแสงแดดจับเป็นสียระยับแวบแววประหนึ่งเอาทรายทองมาโปรยปราย เลื่อนลอยละลือ ๆ เรี่ย ๆ ulyลง จดขอบฟ้า

(กามนิต : เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป)

๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดจากครูว่า “คำประพันธ์ดังกล่าวมีการใช้โวหารประเภทใด”

แนวคำตอบ เทศนาโวหารและพรรณนาโวหาร

ขั้นสอน

๑. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนความรู้เรื่องโวหาร ที่เรียนผ่านมาในช่วงนี้แล้ว โดยใช้ Power Point เรื่องรอบรู้โวหาร และใบความรู้เรื่องรอบรู้โวหาร จากแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร ประกอบการอธิบาย

๒. นักเรียนทำกิจกรรมจากแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร ดังนี้

- นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๔ ขั้นที่ ๔ Record (R๒) การจดบันทึกตามหลักความเข้าใจของตัวเอง โดยศึกษาใบความรู้เรื่องรอบรู้โวหารอีกครั้ง แล้วจดบันทึกข้อความสำคัญลงในหน้าที่ ๑๒

- นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๕ ขั้นที่ ๕ Recite (R๓) การเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยนำข้อมูลจากกิจกรรมที่ ๔ มาบันทึกในรูปแบบแผนผังความคิด ในหน้าที่ ๑๓

- นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๖ ขั้นที่ ๖ Reflect (R๔) การวิเคราะห์ วิจัย เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น โดยให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ จำนวน ๑๐ ข้อ ในหน้าหน้าที่ ๑๔ - ๑๕

๓. การทำแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร หากนักเรียนไม่เข้าใจหรือตอบคำถามไม่ได้ให้นักเรียนย้อนกลับไปอ่านใบความรู้แล้วทำแบบฝึกทักษะอีกครั้งหรือขอคำแนะนำจากครูผู้สอน

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนซักถามข้อสงสัยเรื่องโวหารแต่ละประเภท แล้วร่วมกันเฉลยกิจกรรมที่ ๔ - ๖ ในแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร

๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปความรู้เรื่องโวหารอีกครั้ง

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ จากแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร หน้าที่ ๑๖ - ๑๘ โดยกำหนดระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ ๒๐ นาที

๗. สื่อ / นวัตกรรมการเรียนรู้

๗.๑ คำประพันธ์ที่ครูกำหนด

๗.๒ Power Point เรื่องรอบรู้โวหาร

๗.๓ แบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร

๘. ชิ้นงาน / ภาระงานของนักเรียน

๘.๑ ตอบคำถามจากคำประพันธ์ที่ครูกำหนด

๘.๒ กิจกรรมที่ ๔ - ๖

๘.๓ แบบทดสอบหลังเรียน

๙. แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

๙.๑ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๙.๒ แบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร

๙.๓ อินเทอร์เน็ต

๑๐. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ - นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโวหารแต่ละประเภทได้	- การประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร	- แบบฝึกทักษะการอ่านวรรณคดีเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R เล่มที่ ๒ เรื่องรอบรู้โวหาร	- คะแนนรวมจากกิจกรรมที่ ๑ - ๖ - ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลาง
ด้านทักษะ / กระบวนการ - นักเรียนสามารถวิเคราะห์โวหารแต่ละประเภทได้	- การทดสอบหลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนเปรียบเทียบกับคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน - ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลาง
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต - นักเรียนมีวินัย - นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ - นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน - นักเรียนรักความเป็นไทย	- การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน - นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร - นักเรียนมีความสามารถในการคิด - นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา	- การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒